

Co nabízí sociální systém lidem s RS a jaké jsou možnosti podpory zaměstnávání

Petr Vyhnánek, petr.vyhnanek@mpsv.cz

Nepojistné sociální dávky zajišťované Úřadem práce ČR

Dávky státní sociální podpory
(Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře)

- přídavek na dítě
- příspěvek na bydlení
- porodné
- rodičovský příspěvek
- pohřebné

Dávky pěstounské péče
(Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí)

- příspěvek na úhradu potřeb dítěte
- odměna pěstouna
- příspěvek při převzetí dítěte
- příspěvek při ukončení pěstounské péče
- příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla

Příspěvek na péči
(Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)

- příspěvek na péči

Dávky pro osoby se zdravotním postižením
(Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením)

- příspěvek na mobilitu
- příspěvek na zvláštní pomůcku
- *průkaz osoby se zdravotním postižením*

Dávky hmotné nouze
(Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi)

- příspěvek na živobytí
- doplatek na bydlení
- mimořádná okamžitá pomoc

Úřad práce - zaměstnanost – členění

Zaměstnanost

Zprostředkování zaměstnání

(Zákon č.
435/2004 Sb., o
zaměstnanosti)

- evidence UoZ
- evidence zájemců o zam.
- evidence OZP
- zprostředkování zaměstnání
- poradenství a nabídky aktivit ke zvýšení zaměstnatelnosti
- podpora v nezaměstnanosti
- podpora při rekvalifikaci
- poskytování kompenzace za nevyplacené odstupné

Poradenství a rekvalifikace

(Zákon č. 435/2004
Sb., o
zaměstnanosti,
Vyhláška
č.518/2004)

- individuální poradenství
- skupinové poradenství
- poradenské programy (job club, bilanční diagnostika, poradenský program se základy práce na PC)
- zabezpečovaná rekvalifikace
- zvolená rekvalifikace
- pracovní rehabilitace
- EURES poradenství
- IPS
- Dny pro veřejnost

Trh práce

(Zákon č. 435/2004
Sb., o
zaměstnanosti,
Vyhláška
č.518/2004)

- realizace nástrojů a opatření APZ
- vytváření a aktualizace databáze zaměstnavatelů a volných pracovních míst
- monitoring trhu práce
- průběžné sledování, analýza a vyhodnocování celkové situace na TP/kraj
- zpracování celokrajských analýz a zpráv o situaci na TP
- realizace agendy zahraniční zaměstnanosti
- poskytování příspěvků na podporu zaměstnávání OZP a agenda plnění povinného podílu

Projekty ESF

- realizace regionálních individuálních projektů pro uchazeče a zájemce o zaměstnání

Příspěvek na péči

Poskytuje se osobám **závislým na pomoci jiné fyzické osoby**. Tímto příspěvkem se **stát podílí na zajištění sociálních služeb** nebo jiných forem **pomoci při zvládnání základních životních potřeb osob**.

Pro účely stanovení výše dávky rozlišujeme 4 stupně závislosti.

Věk/stupeň závislosti	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň	IV. stupeň
Do 18 let věku	3.300 Kč*	6.600 Kč*	9.900 Kč/ 13.900 Kč*	13.200 Kč/ 19.200 Kč*
Nad 18 let věku	880 Kč*	4.400 Kč*	9.900 Kč/ 12.800 Kč*	13.200 Kč/ 19.200 Kč*

* Ve specifických případech možnost zvýšení o 2.000,-Kč (nízkopříjmové rodiny).

Dávky pro osoby se zdravotním postižením

- Peněžité dávky osobám se zdravotním postižením (OZP) jsou určeny ke zmírnění sociálních důsledků jejich zdravotního postižení a k podpoře jejich sociálního začleňování.

Příspěvek na mobilitu

550,- Kč měsíčně – Úhrada nákladů na dopravu osoby zdravotně postižené.

Příspěvek na zvláštní pomůcku

Max. Lze vyplatit 800.000/850.000,- Kč za 5 let. V případě vozidla 200 000,-Kč na 7 let.
Za zvláštní pomůcky se považuje např. široké spektrum pomůcek pro sluchově a zrakově postižené osoby. Dále schodolez, schodišťová sedačky, osobní automobil, schodišťová plošina.

Dávky pomoci v hmotné nouzi

Příspěvek na živobytí

Slouží k dorovnání příjmu osoby do jejího životního minima.

Doplatek na bydlení

Úhrada nákladů na bydlení v případě, že dávka příspěvku na bydlení nestačí

Mimořádná okamžitá pomoc

1. osobě hrozí vážná újma na zdraví
2. postižení vážnou mimořádnou událostí (požár, povodeň, vichřice)
3. k úhradě jednorázového výdaje (nový OP/RL, cesta do bydliště, nocleh, **doklady potřebné k přijetí do zaměstnání** (nesmí hradit zaměstnavatel) apod.)
4. nákup nebo oprava předmětů dlouhodobé potřeby (pračka, lednička, postel...)
5. náklady vznikající v souvislosti se vzděláním nebo se zájmovou činností nezaopatřených dětí (školní aktivity, školní potřeby tábory,)
6. ohrožení sociálním vyloučením

Příklad – osoba sama, bez příjmů

Vstupní hodnoty:

Příjmy: **0,- Kč**

Náklady na bydlení: **8 000,- Kč** (nájem + služby + energie)

Nárok na následující dávky:

SSP: **4 905,- Kč** (příspěvek na bydlení)

HN: životní minimum **3 410,-Kč** (příspěvek na živobytí) + **3 095,- Kč** (doplatek na bydlení)

Závěr: Daná osoba má uhrazeno 100% nákladů na bydlení ($4\,905 + 3\,095 = 8\,000$). Disponibilní finanční hotovost ve výši **3 410,-Kč**.

Možné zvýšení životního minima z důvodu dietního stravování.

Dávky pro osoby se zdravotním postižením

Průkaz osoby se zdravotním postižením

TP, ZTP, ZTP/P

- Vyhrazené místo k sezení v dopravních prostředcích.
- Vyhrazené místo k parkování.
- Bezplatná přeprava v prostředních MHD, sleva na vnitrostátní jízdné apod.

Projekt – Rozvoj systému podpory zaměstnávání OZP na volném trhu práce

Projekt je realizován od 1. 6. 2017 a má přepokládaný konec 31.6. 2022.

Cíle projektu:

- Poradenství pro OZP při hledání pracovního uplatnění a získávání potřebných kompetencí pro pracovní uplatnění.
- Osvěta a praktická pomoc zaměstnavatelům při náboru OZP ve smyslu vytipování potenciálních zaměstnanců a pracovních míst vhodných pro OZP.
- Rozvoj poradenství OZP pro udržení stávajícího pracovního místa a poradenství při změně pracovního místa OZP již umístěným na trhu práce.
- Rozvoj systému spolupráce zainteresovaných subjektů ve vazbě na uplatnění na trhu práce.

Kdo je OZP z hlediska zákona o zaměstnanosti

1. Osoba uznaná invalidní ve 3. stupni invalidity, jde často o lidi, na nichž je postižení vidět nebo například před krátkou dobou prodělali léčbu závažného onemocnění. (nejméně 70% pokles pracovní schopnosti)
  2. Osoba uznaná invalidní ve 2. stupni invalidity – v této kategorii může být třeba člověk, který má astma, roztroušenou sklerózu, je po rakovině. (50-69% pokles pracovní schopnosti)
  3. Osoba uznaná invalidní v 1. stupni invalidity – často není na člověku viditelné – jde o diagnózy jako třeba lupénka, porucha štítné žlázy a podobně. (35-49% pokles pracovní schopnosti)
  4. Osoba zdravotně znevýhodněná (OZZ) – nepobírá invalidní důchod, ale má nějaké zdravotní znevýhodnění – například celiakie, alergie, ale porucha zraku.
- Stupeň invalidity není ukazatelem předpokládané kvality pracovního výkonu. Každý člověk má individuální vůli, schopnosti, vzdělání, dovednosti, praxi a zkušenosti!

Kdo posuzuje zdravotní stav?

- Zdravotní stav posuzují posudkoví lékaři České správy sociálního zabezpečení dle trvalého bydliště žadatele.
- **Vyhláška č. 359/2009 Sb.**

Nejčastějšími příčinami zdravotních postižení jsou:

- Příčiny vzniklé v prenatálním období či způsobené komplikovaným porodem
- Dědičnost
- Nehoda
- Úraz
- Nemoc

Otevřený trh práce

- „Běžný zaměstnavatel“
- pokud má více než 25 zaměstnanců, má povinnost zaměstnávat povinný podíl OZP a to ve výši 4% z přepočteného počtu zaměstnanců firmy

Osoby ve 3. stupni invalidity se započítávají do celkového počtu OZP 3x.

Chráněný trh práce

- Osoba zdravotně postižená podnikající jako OSVČ
- Uznáný zaměstnavatel na chráněném trhu práce (zaměstnavatel zaměstnávající nad 50% OZP)

Oba typy těchto subjektů mohou poskytnout tzv. náhradní plnění.

Co má dělat firma, která má povinnost zaměstnat OZP, ale nikoho nezaměstnává?

- Zaplatit odvod ve výši 2,5 násobku průměrné mzdy ve sledovaném roce za každou chybějící OZP
- Nakoupit zboží nebo služby (tzv. náhradní plnění) od zaměstnavatelů zaměstnávajících více jak 50% zaměstnanců se zdravotním postižením a to ve výši 7 násobku průměrné mzdy ve sledovaném roce za každou chybějící OZP

Pro výpočet je nezbytný údaj o vyhlášené průměrné mzdě v národním hospodářství za I. až III. čtvrtletí sledovaného roku. Pro rok 2018 činí **31 225 Kč.**

1. příklad zaměstnavatele

- Celkem zaměstnanců **50**
- Povinný podíl (výpočet) **2**
- Skutečně zaměstnáno OZP **0**

- Rozdíl mezi povinným podílem OZP a skutečně zaměstnanými OZP jsou **2 osoby**.

- Odvod do státního rozpočtu výpočet: cca **156 000,-**

- Náhradní plnění výpočet: cca **437 000,-** (bez DPH)

2. příklad zaměstnavatele

- Celkem zaměstnanců **137**
- Povinný podíl (výpočet) **5,5**
- Skutečně zaměstnáno OZP **1**

- Rozdíl mezi povinným podílem OZP a skutečně zaměstnanými OZP je **4,5 osoby**.

- Odvod do státního rozpočtu výpočet: cca **351 000,-**

- Náhradní plnění výpočet: cca **983 000,-** (bez DPH)

3. příklad zaměstnavatele

- Celkem zaměstnanců **213**
- Povinný podíl (výpočet) **8,5**
- Skutečně zaměstnáno OZP **0**

- Rozdíl mezi povinným podílem OZP a skutečně zaměstnanými OZP je **8,5 osoby**.

- Odvod do státního rozpočtu výpočet: cca **663 000,-**

- Náhradní plnění výpočet: cca **1 857 000,-** (bez DPH)

Uplatnění na otevřeném trhu práce

- kteří zaměstnavatelé jsou otevření OZP?
- CSR a diverzita
- programy pro studenty
- závisí na shodě obou stran vztahu
  - zjištění skutečných možností stavu uchazeče o práci, jeho pracovní potenciál vzhledem ke zdravotnímu postižení – příklad: vzdělaný, vysoce kvalifikovaný absolvent s cíli a ambicemi pracovat pro velké společnosti i přes dobrý a vstřícný přístup zaměstnavatele není schopen vzhledem ke zdravotnímu stavu práci vykonávat

Uplatnění na chráněném trhu práce

- zaměstnává OZP nejen na dělnických pozicích, ale i na pozicích vhodných pro absolventy VŠ
- zkušenosti a respektování specifik vyplývajících ze zdravotního postižení
- prostředí vhodné pro adaptaci na pracovní trhu/ možný mezistupeň na otevřený trh práce
- www.azzp.cz

Sociální ekonomika jako rozvíjející se segment

Sociální podnikání

- podnikatelské aktivity prospívající společnosti a životnímu prostředí
- hraje důležitou roli v místním rozvoji a často vytváří pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním, sociálním nebo kulturním znevýhodněním
- zisk je z větší části použit pro další rozvoj sociálního podniku.
- pro sociální podnik je stejně důležité dosahování zisku i zvýšení veřejného prospěchu.
- sociální/ ekonomické/ environmentální principy v podnikání
- stáže v sociálních podnicích - <https://ceske-socialni-podnikani.cz/poradenstvi/staze-v-socianich-podnicich>
- <https://ceske-socialni-podnikani.cz/>

- posláním sociálního zemědělství je nejen produkce a prodej zemědělských produktů,
- možnost nabízet nová pracovní místa na farmách, poskytovat sociální služby, vzdělávací aktivity a uskutečňovat rozmanité druhy terapií pro široké spektrum osob, především se zdravotním a sociálním znevýhodněním
- <http://www.socialni-zemedelstvi.cz/>

Nástroje Úřadu práce ČR v oblasti podpory zaměstnávání OZP

- Individuální poradenství
- Skupinové poradenské aktivity zajišťované ÚP ČR nebo externím zařízením
- Pracovní rehabilitace
- Informační a poradenské středisko (IPS)
- Příspěvky pro chráněný trh práce

Pracovní rehabilitace a její cíl

- Pracovní rehabilitace je souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením, osoby se zdravotním znevýhodněním.
- Cílem pracovní rehabilitace je:
  - usnadnění vstupu osob se zdravotním postižením na otevřený trh práce
  - udržení stávajícího zaměstnání u osob, které kvůli zhoršení zdravotního stavu již nejsou schopny vykonávat svoji dosavadní profesi.

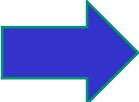
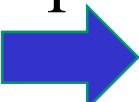
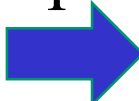

Kdo může být účastníkem pracovní rehabilitace

Účastníkem pracovní rehabilitace může být (definováno §67, zák. č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti ve znění pozdějších předpisů):

- osoba se zdravotním postižením, která je orgánem sociálního zabezpečení uznána invalidní ve III., II. nebo I. stupni nebo osobou zdravotně znevýhodněnou, nebo
- **osoba, která je uznána dočasně práce neschopnou, a pracovní rehabilitaci jí doporučil ošetřující lékař, nebo**
- osoba, která v rámci kontrolní lékařské prohlídky přestala být invalidní a pracovní rehabilitaci jí doporučila okresní správa sociálního zabezpečení, nebo
- **osoba, která byla orgánem sociálního zabezpečení posouzena, že již není invalidní, a to po dobu 12 měsíců ode dne tohoto posouzení**

Jak je posuzována vhodnost pracovní rehabilitace?

- Typ A – zná rozsah svého omezení, má představu o budoucím uplatnění, je motivován
 zprostředkování zaměstnání/ pokud se nedaří, realizace PR
- Typ B - nezná rozsah svého omezení, nemá představu o budoucím uplatnění, je motivován
 vhodný pro PR
- Typ C - nezná rozsah svého omezení, nemá představu o budoucím uplatnění, není motivován
 zařazení do jiného motivačního programu

Realizace pracovní rehabilitace

- **Realizaci pracovní rehabilitace zajišťuje Úřad práce ČR** ve spolupráci se zaměstnavateli, vzdělávacími zařízeními, neziskovými organizacemi, lékaři a zdravotnickými zařízeními a **hradí náklady s ní spojené.**
- Pracovní rehabilitace je zabezpečována na základě podané žádosti osobou, která má právo o pracovní rehabilitaci požádat.
- Uskutečňuje se podle individuálního plánu pracovní rehabilitace, který je sestavován společně s účastníkem pracovní rehabilitace v souladu s jeho potřebami, možnostmi, schopnostmi a zdravotní způsobilostí. Individuální plán pracovní rehabilitace obsahuje mimo jiné i jednotlivé formy pracovní rehabilitace a je ve své podstatě harmonogramem naplňování dohodnutého postupu směřujícího k pracovnímu uplatnění.

Formy pracovní rehabilitace

- Poradenská činnost (bilanční, pracovní, ergodiagnostika, poradenské programy)
- Příprava na budoucí povolání
- Příprava k práci
- Specializované rekvalifikační kurzy
- Zprostředkování zaměstnání
- Udržení a změna zaměstnání, změna povolání
- Vytváření vhodných podmínek pro výkon zaměstnání
- Vytváření vhodných podmínek pro výkon jiné výtěžné činnosti

Mýty a pověry ve vztahu k zaměstnávání zdravotně postižených

- Větší nemocnost
- Nejde s ním rozvázat pracovní poměr
- Rozdílná pravidla v zákoníku práce zdravý: zdravotně postižený
- Není flexibilní
- Často je unavený

Na co pamatovat při hledání vhodného pracovního uplatnění OZP

- míra stresu na pracovišti, náročnost pracovních úkolů, zaměření na výkon;
- funkční znalost konkrétního zdravotního omezení (neptat se v žádném případě na diagnózu, ale na to, jestli na dané pozici s daným úvazkem pro něj některé dílčí činnosti nepředstavují překážku či riziko);
- potřebná znalost práce na PC a jazyková vybavenost;
- zda je třeba rozdělit práci do více časových úseků s odpočinkem (možnost home office);
- vhodné a nevhodné pracovní prostředí (open space, světlo, dusno, hluk, teplo, chlad);
- prodiskutování pracovní náplně a posouzení možných úskalí, úprava pracovní náplně s ohledem na individuální zdravotní potřeby uchazeče (např. zkrácený pracovní úvazek, nižší norma výkonu, zda vadí práce s pokladnou, zda vadí telefonovat);

Kde hledat práci pro OZP mimo ÚP?

prace.cz Práce a brigády · Poradna · Hledáte zaměstnance? Přihlášení Registrace

NAJDĚTE SI LEPŠÍ PRÁCI I VY,
FIRMY TEĎ NABÍRAJÍ VE VELKÉM

Vyberte okresy nebo kraje: + přidat

Napište profesi nebo vyberte obory: + přidat

Napište firmu, jazyk nebo klíčové slovo: + přidat

Úvazek: Plný Zkrácený Brigáda

Minimální plat: Libovolný

Požadovaná úroveň vzdělání: Vysokoškolské

Výběr zdravotního stavu: OZP

Ukázat 94 nabídek

jobs.cz Nabídky práce · Brigády · Inspirace · Historie odpovědí · Přihlášení · Vstup pro firmy

Jakou práci hledáte? Kde?

napiš Profesi, Firmu, ... napiš, jméno

Čas zveřejnění · Plat · Typ úvazku · VŠ · Jazyk · Zadavatel · OZP

Našli jsme 81 nabídek

Rádi Vám je každý den posíláme na e-mail hned, jak se objeví.

81 Chci zasílat nové nabídky

Děkuji za pozornost